

Ministry of Culture and Tourism
Greek National Tourism Organisation
www.visitgreece.gr

A decorative graphic consisting of two overlapping blue rounded rectangles and a white curved line.

Οχυρό ΡΟΥΠΕΛ ROUPEL Fortress

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΕΡΡΩΝ • PREFECTURE OF SERRES

«Από εδώ και πέρα δε θα λέμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες αλλά ότι οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες».

Φράση την οποία ο Βρετανός βουλευτής Edward O' Harry, σε λόγο του στις 25 Οκτωβρίου 1995 στη Βουλή των Κοινοτήτων, αποδίδει στον Ουίνστον Τσώρτσιλ

"From now on we won't be saying that Greeks fight like heroes, but that heroes fight like Greeks."

A phrase that the British Member of the Parliament Edward O' Harry attributes to Winston Churchill in his speech on 25th October 1995 in the House of Commons.

Διδάσκομαι τη δόξα της Ελλάδας

Be taught
the glory
of Greece

Το οχυρό του Ρούπελ, ανακαλεί στιγμές δόξας και ηρωισμού της Ελληνικής ιστορίας. Υπήρξε ένα από τα τελευταία οχυρά που κράτησαν, όταν οι Γερμανοί προήλασαν ήδη στη Θεσσαλονίκη κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου πολέμου. Σημαντική ημερομηνία είναι η 10η Απριλίου 1941, ημέρα παράδοσής του, που όμως συνοδεύτηκε από σημαντικές απώλειες των κατακτητών. Σήμερα θεωρείται μοναδικό στην Ευρώπη. Αν και εξακολουθεί να είναι ένα ακριτικό φυλάκιο, το θρυλικό παρελθόν το έχει μετατρέψει σε τουριστικό αξιοθέατο.

The fortress of Rupel recalls moments of glory and heroism of Greek history. It was one of the last held fortresses, when Germans already advanced to Thessaloniki during the 2nd World War.

An important date was April 10th 1941, day of its surrender, which was accompanied by important casualties of the conquerors. Nowadays, it is considered to be unique in Europe. Even though it is still a frontier outpost, its legendary past turned it into a tourist sightseeing.

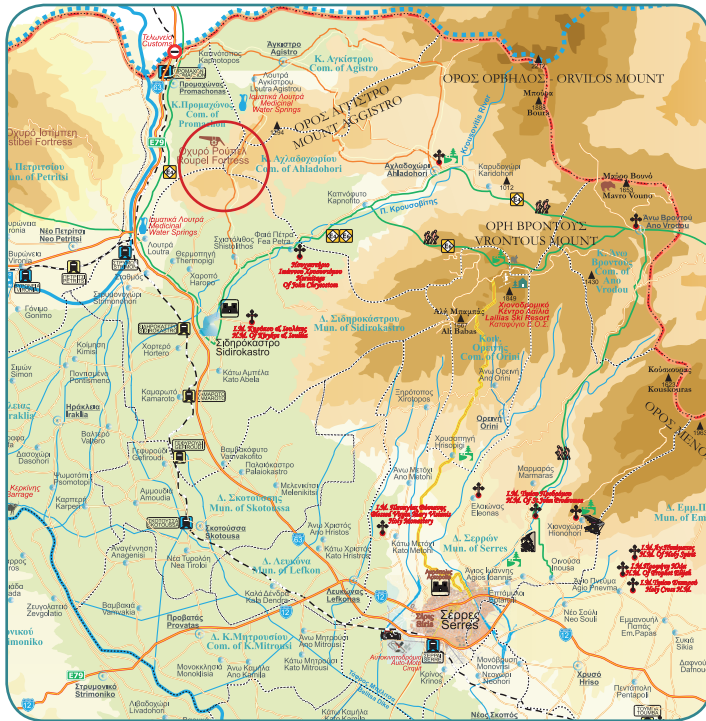
Η στενωπός του Ρούπελ

The narrow passage of Rupel

Η στενωπός του Ρούπελ είναι μια στενή λωρίδα γης που σχηματίζεται από το ρου του ποταμού Στρυμόνα, ανάμεσα από τα βουνά Μπέλης και Άγκιστρο. Το όνομα της προέρχεται από το βυζαντινό Ρονπέλιον, παλιά ονομασία του χωριού Κλειδί, που βρισκόταν μέσα στη στενωπό. Έχει μήκος 11 περίπου χλμ. και πλάτος από 500 μ. μέχρι και 2 χλμ. Το πλάτος του Στρυμόνα στη στενωπό είναι 80 - 100 μ. και στην έξοδο προς τα ελληνοβουλγαρικά σύνορα, 200 μ., ενώ το βάθος του μεταβάλλεται επίσης λόγω των πολλών νησίδων και πόρων. Το έδαφος και στις δύο όχθες είναι απόκρημνο, με πολλές κάθετες και οριζόντιες χαράδρες σε ακανόνιστη διάταξη.

The narrow passage of Rupel is a strip of land formed by the flow of the river Strymonas among the mountains Mpeles and Agistro. Its name originates from the Byzantine term *Ronpelion*, the former name of the village Klidi, which was situated inside the narrow passage. It is approximately 11km long and its width is from 500m to 2km. The width of Strymonas at the narrow passage is 80 - 100m and at the end towards the Greek-Bulgarian borders is 200m, while its depth also changes because of the numerous islets and fords. The ground on both riversides is precipitous with many irregularly arranged vertical and horizontal gorges.

Βόρεια και νότια της διάβασης σχηματίζονται δύο πεδιάδες, της Μαρινούπολης στη Βουλγαρία και των Σερρών στην Ελλάδα. Όπως φαίνεται στο χάρτη, η στενωπός είναι ο πιο σύντομος δρόμος από το οροπέδιο της Σόφιας προς τη Μακεδονία (οδός Τζουμαγιά - Σιδηρόκαστρο) και κατ' επέκταση προς τη Θεσσαλονίκη. Στη βόρεια έξοδο της στενωπού, ο Στρυμόνας συμβάλλει με τον παραπόταμό του Μπίστριτσα, ο ρους του οποίου χάραξε την ελληνοβουλγαρική μεθόριο στην περιοχή.

Two plains are formed northerly and southerly of the passage: the one of Marinoupoli in Bulgaria and the other of Serres in Greece. According to the map, the narrow passage is the shortest route from the plateau of Sofia to Macedonia (road Tzoumagia - Sidirokastro) and by extension to Thessaloniki. At the north end of the narrow passage, Strymonas joins his tributary called Bistritsas, the course of which determined the Greek-Bulgarian borderline at this area.

Το πολεμικό οχυρό Ρούπελ

The war fortress of Rupel

Το οχυρό Ρούπελ βρίσκεται σε υψόμετρο 322 μ., με το τελευταίο ελληνικό χωριό Προμαχώνας στα «πόδια» του. Το μεγαλύτερο από τα 21 συγκροτήματα οχυρών που κατασκευάστηκαν σε όλη τη «γραμμή Μεταξά» ήταν ένα συγκρότημα έργων που εκτεινόταν σε μέτωπο 2.500 μ. με 123 ενεργητικά σκέπαστρα. Το οχυρό διέθετε υπόγειους χώρους 17 μ. κάτω από τη γη, συνολικής έκτασης 6.100 μ., συνολικού αναπτύγματος 1.849 τ.μ., με υπόγειες στοές συγκοινωνίας συνολικά 4.251 μ. Παρότι για τη φρουρά του οχυρού προβλέπονταν 1.397 άνδρες, 44 αξιωματικούς και 1.353 οπλίτες, στη διάρκεια του αγώνα, η φρουρά ήταν 27 αξιωματικοί και 950 άνδρες. Το κόστος κατασκευής ανήλθε σε 111.540.000 δρχ. ενώ, από τα προβλεπόμενα έργα, 13 ωπλισίας άμυνας δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ.

The fortress of Rupel is 322m above sea level having the last Greek village Promachonas at its "foot". The biggest among 21 groups of fortresses built along the "line Metaxas" was a group of constructions extending to a frontline of 2,500 meters with 123 active shelters. The fortress disposed of underground places of 17m, of total extent of 6,100 meters, of total expanse 1,849m², with underground communicating arcades of 4,251m totally. In spite the fact that the fortress' garrison was expected to be 1,397 men, 44 officers and 1,353 soldiers, during the war the garrison comprised 27 officers and 950 soldiers. The cost of construction came to 111,540.000 drachmas, while from the construction scheduled works, 13 of rear defense have never been completed.

Τεχνικές και υλικές προδιαγραφές της κατασκευής: Μετά από επανειλημμένες εργαστηριακές δοκιμές στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, τα επιθυμητά αποτελέσματα αντοχής στο σκυρόδεμα καθορίστηκαν, για το τσιμέντο, σε 625 χιλιόγραμμα ανά τετραγωνικό εκατοστό, που παρασκευάστηκε κατόπιν διαγωνισμού και πολλαπλών ελέγχων άριστης ποιότητας. Η άμμος ήταν κυρίως ποταμού και λατομείου, ενώ τα σκύρα με διαστάσεις 1 ως 3 εκατοστά, προέρχονταν από υγιή και ανθεκτικά, κυρίως ασβεστολιθικά, πετρώματα της περιοχής. Σε ότι αφορά τις αναλογίες των υλικών, για κάθε κυβικό μέτρο σκυροδέματος ήταν πάγια 400 χλγρμ. ειδικό τσιμέντο, περίπου 0,860 κ. μ. σκύρα, περίπου 0,350 κ. μ. άμμος, ανάλογα με την κοκκομετρική σύνθεσή του, και 160 - 220 λίτρα νερό, ανάλογα με την ώρα και την εποχή στρώσης του σκυροδέματος. Ειδικά για τις πλάκες των επιφανειακών έργων, οι κατασκευαστές αύξησαν την ποσότητα τσιμέντου σε 600 χλγρμ. ανά κ. μ., για μεγαλύτερη αντοχή. Η παρασκευή του σκυροδέματος γινόταν με μαλακήρες και η στρώση του σε όλες τις γωνίες με τύπανση, με μεταλλικούς τυπάδες 2-8 κιλών, ενώ μετά το 1939, σε μερικά έργα, με ειδικούς δονητές.

Μεγάλο θαυμασμό και έκπληξη προκάλεσαν στους Γερμανούς επιδρομείς οι κρυφές έξοδοι, χωρίς όμοιες σε άλλη οχύρωση, το χαμηλό σχετικά κόστος και το μικρό χρονικό διάστημα κατασκευής. Αν λάβει κανείς υπόψη ότι οι Γερμανοί δεν κατόρθωσαν να εντοπίσουν τα φατώματα των οχυρών πριν από την έναρξη των επιχειρήσεων και ότι οι Βούλγαροι δε γνώριζαν τίποτα, εντυπωσιάζει μέχρι και σήμερα η τεχνική απόκρυψη και παραλληλαγή, το σύστημα μυστικότητας, η άριστη ποιότητα σκυροδέματος, η έλλειψη ειδικού οπλισμού οχύρωσης και η τέλεια προσαρμογή του οπλισμού του στρατού εκστρατείας.

The secret exits, which differed from any other fortification works, the relatively low cost and the short period of time needed for the construction, excited a great admiration and surprise to German invaders. Considering that Germans have not been able to detect the panels of the fortresses before launching the attack operations and that Bulgarians didn't know anything, the technical concealment and camouflage, the secrecy system, the excellent quality of the concrete, the lack of special military fortification and the perfect adjustment of the armament of the expeditionary army impress all till today.

Technical and material specifications of the construction: After repeated laboratory tests in the National Technical University of Athens (called *Metsovion*), the desired results of the concrete's strength were determined, for the cement, at 625 milligrams per cm^2 , which was prepared after a competition and multiple tests of excellent quality. The sand came mainly from river and quarries, while the concretes of 1 to 3 cm came from healthy and strong rocks of the area, mainly calcareous ones. As to the proportions of the materials, for every cubic meter of concrete, were steadily 400 milligrams of special solid cement, about 0,860 m^3 of concrete, approximately 0,350 m^3 of sand, depending on its granulemetric composition and 160-220 liters of water, depending the time and season of the concrete's application. Especially for the roof slabs of the surface structure, they increased the amount of cement to 600 milligrams per cubic meter to ensure greater strength. The production of cement was carried out by concrete mixers and its smoothed application on all corners was performed by means of metallic mallets of 2-8 kilos and after 1939, in some structures, by special vibrators.

Η μάχη του οχυρού Ρούπελ

The battle at the fortress of Rupel

6 Απριλίου 1941, ώρα 5:15: οι Γερμανοί ξεκινούν την επίθεση με σφοδρό βομβαρδισμό πυροβολικού διαφόρων διαμετρημάτων. Από τις 6:00 η επίθεση συνεχίζεται με αεροπλάνα κάθετης εφόρμησης (Στούκας) σε σχηματισμούς, που ρίχνουν βόμβες, προκαλώντας εκκωφαντικό θόρυβο ανάμεσα στο τρομερό σφύριγμα των σειρήνων. Η επίθεση ενισχύεται από ξηρά, από διάφορες κατευθύνσεις. Παρά τις επίμονες προσπάθειες της πρώτης ημέρας, οι Γερμανοί δεν κατορθώνουν να καταλάβουν το οχυρό, ενώ, λόγω των δικών τους σοβαρών απωλειών, πέφτουν σε κατάσταση άμυνας λίγο πριν βραδιάσει.

7 Απριλίου 1941: συνεχίζεται η επίθεση κατά του οχυρού, ενώ παράλληλα η γερμανική διοίκηση θέτει σε εφαρμογή το σχέδιο παράκαμψης των οχυρών της Μακεδονίας, μέσω της κοιλάδας του ποταμού Στρούμνιτσα.

6th April 1941, at 5:15 a.m.: Germans launch their attack by means of heavy artillery bombing of various calibrations. By 6:00 a.m. the attack is continued by using airplanes of vertical swoops (Stoukas) developed in formations that discharge bombs, provoking a deafening noise under the terrible whistle of sirens. The attack is boosted by land from various directions. Despite the persistent efforts of the first day, Germans didn't achieve to seize the fortress, while, because of their serious casualties, they were reduced to defense late in the afternoon.

7th April 1941: the attack against the fortress is continued, while at the same time the German commandment put into practice the plan of by-passing the fortresses of Macedonia, through the valley of the river Stroumnitsa.

ΕΥΡΩΒΑΟ 8 ΣΑΧΤΥΑΩΝ
ΤΗΣ Η/Υ/Ι ΒΥ/ΧΙΑΙ
ΤΟΥ ΥΠΑΓΟΥ (DB)
ΕΥΡΙΑΣΙΩΝ ΑΔΕΣΜΑΡΟΥ
ΕΚΑΤΑΣΤΡΑΦΗ ΤΗΝ 7 ΑΠΡ
1941 ΑΠΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟ
ΒΟΜΒΑΡΔΙΣΜΟ
ΕΥΡΕΘΗ ΤΗΝ 22 ΜΟΕ 2000

8th April 1941: despite the heavy attempt of attack along the whole frontline, the fortress remains intact, while the casualties of Germans are terrible.

9th April 1941: bombings and attacks are resumed. At 17:00, Germans already knowing that the capitulation had been signed in Thessaloniki, they demand the surrender of the fortress, taking the direct and decisive reply of the fortress' Commander, Major Georgios Douratsos: "The fortresses are not surrender".

10th April 1941: after an order of ceasefire, Rupel is finally surrendered to Germans, at 6:00 a.m. The German Colonel congratulates the Greek Commander and the garrison, expressing his admiration for their resistance and their heroism.

That is how the battle at the fortress of Rupel ended, although the war of Greece against the fascism was in progress.

8 Απριλίου 1941: παρά τη σφοδρή επιθετική προσπάθεια σε όλο το μέτωπο, το οχυρό παραμένει ανέπαφο, ενώ οι απώλειες των Γερμανών είναι τρομακτικές.

9 Απριλίου 1941: οι βομβαρδισμοί και οι επιθέσεις επαναλαμβάνονται. Ωρα 17:00, γνωρίζοντας πλέον ότι έχει υπογραφεί στη Θεσσαλονίκη η συνθηκολόγηση, οι Γερμανοί ζητούν την παράδοση του οχυρού, παίρνοντας απάντηση άμεση και αποφασιστική από το Διοικητή του οχυρού, Ταγματάρχη Γεώργιο Δουράτσο: «Τα οχυρά δεν παραδίνονται».

10 Απριλίου 1941: μετά από διαταγή κατάπαυσης του πυρός, το Ρούπελ παραδίδεται τελικά στους Γερμανούς, ώρα 6:00. Ο Γερμανός Συνταγματάρχης δίνει συγχαρητήρια στο Διοικητή και τη φρουρά, εκφράζοντας το θαυμασμό του για την αντίσταση και τον ηρωισμό τους.

Έτσι έληξε η μάχη του οχυρού Ρούπελ, παρότι ο πόλεμος της Ελλάδας εναντίον του φασισμού βρισκόταν σε εξέλιξη.

Το Ρούπελ στη σύγχρονη εποχή

The Rupel Fortress today

Σήμερα το Ρούπελ λειτουργεί περισσότερο ως μνημείο, ένα ιστορικό αξιοθέατο, όπου οι επισκέπτες ξεναγούνται σε τμήματα των οχυρών, έχοντας προσεγγίσει το σημείο από το δρόμο Σιδηροκάστρου - Προμαχώνα, στρίβοντας στα δεξιά, λίγο πριν από το Τελωνείο.

Στο δρόμο για την κορυφή του λόφου, μετά από ανηφορική διαδρομή, θα βρείτε το κτίριο που στεγάζει το Μουσείο του οχυρού, ανοικτό μόνο κατά τον εορτασμό, και την αίθουσα «Ήχος και Φως», όπου παρουσιάζεται η μάχη των οχυρών με οπτικοακουστικά μέσα. Στο ίδιο κτίριο, περάστε από το Περιπτερό των Επισκεπτών, να ξεκουραστείτε κοντά στο τζάκι, να μάθετε περισσότερα για το οχυρό από τη διακόσμηση του χώρου, όπως έχει διαμορφωθεί από το συγκεντρωμένο ιστορικό υλικό, αλλά και να δεχτείτε τη φιλοξενία των στρατιωτών της μονάδας υπεύθυνης για το οχυρό.

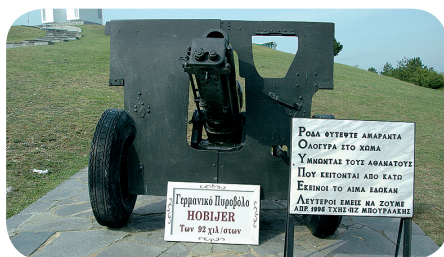
Πριν καταλήξετε στο Ηρώο στην κορυφή του λόφου, θα δείτε πολλά πολυβόλα της εποχής παραταγμένα δεξιά κι αριστερά, ενώ αναλυτική ενημέρωση για τη διεξαγωγή της μάχης των οχυρών σάς περιμένει στο Παρατηρητήριο, δίπλα στο Ηρώο. Μπορείτε επίσης να ξεναγηθείτε στις στοές του οχυρού από αξιωματικό του Στρατού.

Nowadays, Rupel serves more as a monument, a historic sightseeing, where the visitors may take a guided tour in parts of the fortress and may approach it through the road Sidirokastro - Promachonas, turning right, just before the Customs.

Across the road to the top of the hill, after an uphill route, you will find a building that houses the Museum of the fortress, open only during the celebration, and the chamber "Sound and Light", where is presented the battle of the fortresses via audiovisual systems. At the same building, you may pass from the Lodge of Visitors, where you may rest by the fireplace, learn more for the fortress by the decoration of the place, as it is decorated with historic material, but also you may receive the hospitality of the soldiers that constitute the military unit responsible for the fortress.

Before ending at the War monument at the top of the hill, you will see on the left and right many canons of that period, while you may receive detailed information about the battle of fortresses at the Observation post, next to the War monument. Moreover, you may be guided through the fortress' arcades by an Army Officer.

ΩΡΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ - VISITING HOURS

Χειμερινή περ.: Εργάσιμες 09.00-13.00
Αργίες 09.00-13.00 & 17.00-19.00

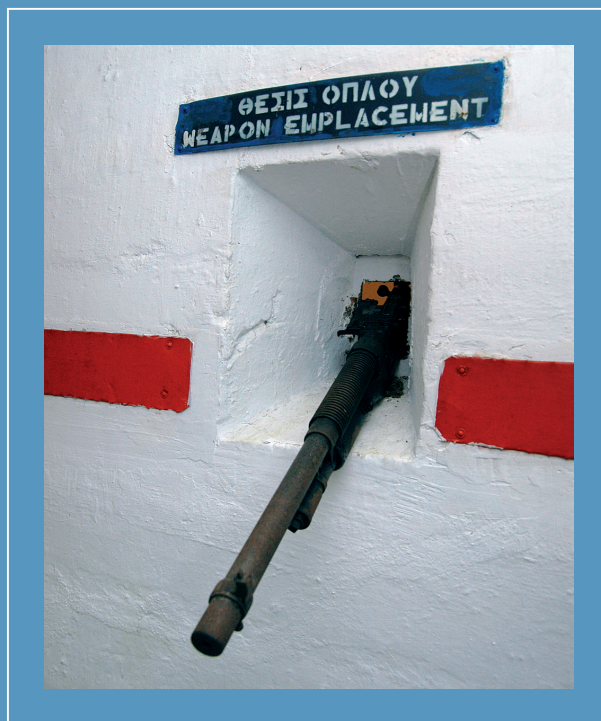
Θερινή περ.: Εργάσιμες 09.00-13.00
Αργίες 09.00-13.00 & 17.00-20.00

Για την ευχερέστερη ξενάγηση στο οχυρό
επικοινωνήστε στο 23210 95102

Winter: Working days 09:00-13:00
Holidays 09:00-13:00 & 17:00-19:00

Summer: Working days 09:00-13:00
Holidays 09:00-13:00 & 17:00-20:00

For an easier tour at the fortress, you
may contact on +30 23210 95102

«Η ιστορική δικαιοσύνη, με υποχρεώνει να διαπιστώσω ότι από όλους τους αντιπάλους τους οποίους αντιμετωπίσαμε, ο Έλλην στρατιώτης ιδίως επολέμησε με ύψιστον ηρωισμό και αυτοθυσίαν. Εσυνθηκολόγησε μόνον όταν η εξακολούθησις της αντιστάσεως δεν ήτο πλέον δυνατή και δεν είχε κανέναν λόγον».

Από λόγο του Χίτλερ στο Reichstag, 04.05.1941

"Historic justice obliges me to note that among all the adversaries we have confronted, it was especially the Greek soldier who fought with the utmost heroism and self-sacrifice. He capitulated only when the continuance of the resistance was not feasible anymore and he had no reason to keep fighting."

From the speech of Hitler in Reichstag, 04.05.1941

Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού
Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
www.visitgreece.gr

proline
PROLINE

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΕΡΡΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ: Μεραρχίας 36, ΤΚ 62 110 Σέρρες
Τηλ. 2321 350 375 & 2321 350 450 • Fax 2321 029 144

PREFECTURE OF SERRES

OFFICE OF TOURISM: 36, Merarchias str., P.C. 62 110 Serres
Tel. +30 2321 350 375 & 2321 350 450 • Fax +30 2321 029 144

e-mail: tourismos@naserron.gr • www.naserron.gr